

OEFENING 9:

PORTRET VAN EEN ONVERGETELIJKE LEERKRACHT

Situering	<p>In de praktijk van de lerarenopleiding spelen ‘goede voorbeelden’ een grote rol. Op twee manieren kan er gewerkt worden met ‘goede voorbeelden’ (‘good practices’). Een ‘goed voorbeeld’ is een voorbeeld van hoe men competent dient te handelen. Bijvoorbeeld een leerkracht die adequaat aangeeft hoe men omgaat met lerenden met gedragsproblemen. Daarnaast kunnen ook voorbeelden van minder adequaat omgaan met lerenden toch ook een goed voorbeeld zijn. Hier doelt men op hun zinvolle bijdrage in het leerproces. Leraren die een minder sterke manier van professioneel handelen tot onprofessioneel handelen tonen, kunnen dus ook een leerrijke en zinvolle voorbeeld zijn in de eigen ontwikkelen van het leerkracht-zijn.</p> <p>Nu zijn er ook nog ‘goede (voor)beelden’ die ons niet zozeer laten zien hoe het al dan niet moet zijn (en ons dus iets willen leren) maar waarvan de kracht ligt in hun inspirerend zijn. Ze geven je zin, inspiratie en zetten je in beweging. De beelden die we krijgen laten ons delen in de ervaring van het leerkracht-zijn. Het zijn figuren die er ‘uitspringen’ zoals Daniel Pennac schrijft: <i>“In de literatuur zijn heel wat [...] getuigenissen [over goede leraren] te vinden: Voltaire die een eerbetoon brengt aan de jezuïeten Tournemine en Porée, Rimbaud die zijn leerkracht Izambard zijn gedichten laat lezen, [...] Julien Green die dierbare herinneringen ophaalt aan het uiterst kleurrijke beeld van meneer Lesellier, zijn geschiedenisleerkracht, Simone Weil die een lofzang houdt op haar meester Alain [...], Jean-Bertrand Pontaliss die Sartre roemt, die er zo ‘uitsprong’ vergeleken bij alle andere leraren. Als we naast al deze beroemde leraren in die bloemlezing een portret zouden schetsen van zo’n onvergetelijke leerkracht die haast iedereen minstens één keer in zijn schoolcarrière is tegengekomen, zou dat misschien enig licht kunnen werpen op de kwaliteiten die nodig zijn voor het uitoefenen van dit eigenaardig beroep.”</i> (Pennac, 2007, p. 194)</p> <p>In deze oefening gaat het om het schetsen van een portret van een onvergetelijke leerkracht. Een portret wil niet identificeren maar wenst een (bepaalde) manier van doen naar voren te trekken (vandaar de term ‘portret’ dat afkomstig is van ‘pour-trait’ of naar voren trekken). Waar een profiel individuele eigenschappen en competenties op lijst, wil een portret vooral karakteriseren.</p>
Doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none">• Je hebt inzicht in het verschil tussen een portret en een beschrijving en profiel.• Je kan een portret schetsen van een inspirerende leerkracht.• Je kan de liefde voor het vak weergeven als een indruk-wekkende ervaring.

<p>Opdracht en instructies</p>	<p><i>Opdracht</i> Schets een portret van een onvergetelijke leerkracht.</p> <p><i>Instructies</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Gebruik de 3de persoonsvorm, namelijk 'hij' of 'zij' ○ Vermijd 'ik' en 'mij'. Dus niet: 'Hij heeft ervoor gezorgd dat ik graag wiskunde deed'). ○ Schrijf zonder vooropgesteld plan, resultaatgerichtheid of enige oorzakelijkheid. Dus niet: 'Dankzij haar hulp en mentorschap ben ik geslaagd in mijn derde jaar, zonder haar was ik nooit door geweest'. Het gaat niet wat de leerkracht voor jou al dan niet gedaan heeft. ○ Oordeel niet over wat beter kon of over wat goed was. ○ Focus jezelf op zijn of haar manier van doen, op kleine handelingen, op wat indruk maakte. ○ Het gaat om het meedelen van een <i>ervaring van een onvergetelijke leerkracht</i> en niet om een getuigenis of persoonlijke beleving. Dus niet: 'Ik vond haar een geweldige juf omdat ze ...' of 'De juf was voor mij een ...'.
<p>Evaluatie</p>	<p>In deze opdracht is het belangrijk dat men:</p> <ul style="list-style-type: none"> • geen psychologisch verslag maakt ('naar mijn gevoel vond ik de les wel goed, ik ben een introvert type en tijdens de les durfde ik al een beetje meer extrovert te zijn'), • geen beoordeling geeft van de les door je slechte en goede punten te beschrijven ('mijn klasmanagment was al veel beter dan de vorige keer, mijn bordschema kan beter; inhoudelijk had ik meer gedifferentieerde oefeningen moeten toevoegen'), • geen uiteenzetting geeft van je (on)bewuste gedachten of gevoelens ('ik had het zo willen doen, maar deed dat niet zo omdat ik dacht dat de mentor dit beter vond, eigenlijk ben ik het er niet mee eens maar ik durf dat niet te zeggen ...'). • De inzet is het schrijven van een literaire essay waarin je een bepaalde ervaring van het leerkracht-zijn meedeelt. • Een sterk portret wil niet identificeren en herkenbaar zijn noch een algemene idee van het lerarenschap uitdrukken maar een schets zijn van <i>een</i> liefdevolle verhouding.
<p>Oefenmateriaal</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aantekeningenboek • Schrijfgerief • Inspiratiemateriaal: de portretten opgenomen in het glossarium.